

Mediji in informacije

Splošno sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 160/13

V Luxembourg, 13. decembra 2013

Sodba v zadevi T-240/10
Madžarska proti Komisiji

Splošno sodišče je sklepa Komisije o odobritvi dajanja na trg gensko spremenjenega krompirja Amflora razglasilo za nična

Komisija je kršila postopkovna pravila o ureditvi odobritve za GSO v Uniji

Na ozemlju Evropske Unije je mogoče gensko spremenjene organizme (GSO) sproščati v okolje ali dajati na trg le, če je bila za to dana odobritev za posebno uporabo, za katero veljajo določeni pogoji in ki se izda potem ko je bila opravljena znanstvena ocena tveganja.

Ureditev odobritve zajema dva različna postopka, ki se uporabita glede na nameravano uporabo GSO. Prvi, ki ga urejajo pravila Direktive 2001/18/ES,¹ se nanaša na odobritve GSO za njihovo namerno sproščanje v okolje. V tem postopku mora odobritev načeloma izdati država članica, pri kateri je podjetje vložilo prijavo v ta namen. Vendar lahko druge države članice in Komisija predložijo ugovore zoper nameravano odločbo o odobritvi.

Drugi postopek odobritve, uveden z Uredbo 1829/2003,² se nanaša na gensko spremenjena živila in krmo. V tem primeru se prošnja za odobritev preuči na ravni Unije.

Če je bil v okviru prvega postopka predložen ugovor ali če je bila v okviru drugega vložena prošnja za odobritev, sprejme dokončno odločitev o odobritvi Komisija ali Svet, pri čemer se opre na znanstvena mnenja Evropske agencije za varnost hrane (EFSA).

V takih primerih Komisiji pomagata dva odbora,³ sestavljena iz predstavnikov držav članic, ki podata svoje mnenje po seznanitvi z mnenji EFSE. Če je mnenje pristojnega odbora za odobritev GSO pozitivno, Komisija izda odobritev. V nasprotnem primeru ali če mnenje ni bilo dano, Komisija predlog odobritve predloži Svetu, ki lahko ta predlog sprejme ali mu nasprotuje. Če Svet ne sprejme odločitve, Komisija odobritev podeli.

Družba BASF Plant Science GmbH je po eni strani pri švedskih organih prek hčerinske družbe zaprosila za odobritev za dajanje na trg krompirja Amflora za njegovo gojenje in uporabo v industrijske namene. Ker je več držav članic predložilo stališča v zvezi s to prošnjo, je bila dokončna odločitev prepuščena organom Unije.

Po drugi strani je družba BASF neposredno sprožila postopek pri organih Unije za izdajo odobritve za proizvodnjo krme iz tega krompirja. Ta prijava je zajemala tudi naključno prisotnost sledi GSO v živilih in krmi.

Komisija je, potem ko je leta 2005 prejela pozitivna mnenja EFSE, predloga odobritve predložila odboroma, nato pa, ker ta odbora nista podala mnenja, še Svetu, ki o njiju ni odločil. Zato bi Komisija lahko na tej stopnji izdala predlagani odobritvi. Ker pa je med postopkoma za izdajo odobritve prejela informacije o nedoslednostih v znanstvenih mnenjih EFSE, Komisija odobritev ni

¹ Direktiva 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. marca 2001 o namernem sproščanju gensko spremenjenih organizmov v okolje in razveljavitvi Direktive Sveta 90/220/EGS (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 6, str. 77).

² Uredba (ES) št. 1829/2003 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o gensko spremenjenih živilih in krmi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 32, str. 432).

³ Gre za regulativni odbor za sproščanje gensko spremenjenih organizmov v okolje, ustanovljen na podlagi Direktive 2001/18/ES, in Stalni odbor za prehranjevalno verigo in zdravje živali iz Uredbe (ES) št. 1829/2003.

izdala, temveč se je odločila, da se ponovno obrne na ta organ, da ta poda dodatna pojasnila glede svojih mnenj. EFSA je v juniju 2009 izdala konsolidirano znanstveno mnenje, v katerem je (ob obstoju manjšinskih mnenj, ki sta nasprotovali tem ugotovitvam) potrdila, da krompir Amflora ne pomeni tveganja ne za zdravje ljudi ne za okolje. Komisija po tem mnenju pristojnima odboroma ni predložila novih osnutkov sklepov o odobritvi in je 2. marca 2010⁴ izdala predlagani odobritvi.

Ker pa je Madžarska menila, da krompir Amflora pomeni tveganje za zdravje ljudi in živali ter za okolje, je vložila tožbo za razglasitev ničnosti sklepov Komisije o odobritvi. Francija, Luksemburg, Avstrija in Poljska so v postopku intervenirati v podporo predlogom Madžarske.

Splošno sodišče v današnji sodbi najprej ugotavlja, da Komisija pred sprejetjem spornih sklepov pristojnima odboroma ni predložila spremenjenih osnutkov teh sklepov, skupaj s konsolidiranim mnenjem EFSE iz leta 2009 in manjšinskima mnenjema. Čeprav sta izreka izpodbijanih sklepov enaka tistima iz osnutkov sklepov, ki sta bila najprej predložena pristojnima odboroma in Svetu, pa to ne velja za znanstveno podlago, na kateri je Komisija sprejela ta sklepa. Zato Splošno sodišče ugotavlja, da **Komisija** s tem, da se je odločila, da od EFSE zahteva konsolidirano mnenje, in s tem, da je izpodbijana sklepa oprla zlasti na to mnenje, pri čemer pristojnima odboroma ni omogočila, da zavzameta stališče niti o mnenju niti o spremenjenih osnutkih sklepov, **ni ravnala v skladu s pravili, ki veljajo za postopek odobritve.**

Splošno sodišče v teh okoliščinah meni, **da bi lahko bila izid postopka ali vsebina izpodbijanih sklepov bistveno drugačna, če bi Komisija spoštovala ta pravila.** Ker je bilo namreč glasovanje glede predhodnih osnutkov znotraj odborov zelo neenotno, v ugotovitvah iz konsolidiranega mnenja EFSE iz leta 2009, ki sta ga spremljali manjšinski mnenji, pa je bilo izraženih več negotovosti kot v prejšnjih mnenjih EFSE, ni bilo izključeno, da bi člani odborov lahko spremenili svoje stališče in se odločili za ali proti predlaganima odobritvama. Poleg tega bi morala Komisija v primeru neugodnega mnenja ali v primeru, da mnenje ne bi bilo podano, predloga odobritve predložiti Svetu, ki bi se lahko izrekel za ali proti zadevnima odobritvama. Komisija bi lahko svoja sklepa sprejela šele ob koncu tega postopka, če Svet ne bi sprejel odločitve.

Splošno sodišče v zvezi s tem ugotavlja, da dodatek v obrazložitvi osnutkov izpodbijanih sklepov, ki za znanstveno podlago jemlje novo mnenje EFSE, pomeni bistveno spremembo teh osnutkov glede na njihovo predhodno različico. Zato **ni mogoče šteti, da sta ta sklepa enaka predhodnim osnutkom in predlogom.** Poleg tega je treba konsolidirano mnenje iz leta 2009, ki se bistveno razlikuje od prejšnjih mnenj EFSE, šteti za novo vsebinsko presojo, in ne zgolj za potrditev ocen tveganja iz prejšnjih mnenj.

V teh okoliščinah **je Splošno sodišče, ker je Komisija bistveno kršila svoje postopkovne obveznosti, sporna sklepa razglasilo za nična.**

OBVESTILO: Zoper odločbo Splošnega sodišča je mogoče v dveh mesecih od njene vročitve pri Sodišču vložiti pritožbo, omejeno na pravna vprašanja.

OBVESTILO: Namen ničnostne tožbe je razveljavitev ali razglasitev ničnosti aktov institucij Unije, ki so v nasprotju s pravom Unije. Države članice, evropske institucije in posamezniki lahko pod nekaterimi pogoji pri Sodišču ali Splošnem sodišču vložijo ničnostno tožbo. Če je tožba utemeljena, je akt razveljavljen ali razglašen za ničn. Zadevna institucija mora zapolniti morebitno pravno praznino, ki je nastala z razveljavitvijo ali razglasitvijo ničnosti akta.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Splošnega Sodišča

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

⁴ Sklep Komisije 2010/135/ES z dne 2. marca 2010 o dajanju krompirjevih proizvodov (*Solanum tuberosum* L. linije EH92-527-1) na trg, ki so bili gensko spremenjeni za povečanje vsebnosti amilopektinske komponente v škrobu, v skladu z Direktivo 2001/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 53, str. 11) in Sklep Komisije 2010/136/EU z dne 2. marca 2010 o odobritvi dajanja na trg krme, proizvedene iz gensko spremenjenega krompirja EH92-527-1 (BPS-25271-9), ter naključni ali tehnično neizogibni prisotnosti krompirja v živilih in drugih krmnih proizvodih, v skladu z Uredbo (ES) št. 1829/2003 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 53, str. 15).

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca 📞 (+352) 4303 2793